

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 68. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septe-
man .. joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
oiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretiulu prenumeratiu-
nei pentru Sabiueste pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 29 Aug. (10 Sept.) 1865.

tro provinciile din Monarchia pe unu ann
8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nrulu 20 / 1865.

Prea onoratiloru Parinti Protopresbiteri, ono- ratiloru Parochi, Administratori parochiali, Capelani si Diaconi!

Multu stimatiloru Domni militari si civili,
Epitropi bisericesci, Invetiatori si evla-
viosiloru crestini din Eparchia de Dom-
nedieu binecuentata ortodoxaromana a Ca-
ransebesiului!

Darulu Domnului nostru Iisusu Christosu, dragostea lui Domne-
dieu Tatalu si impreunarea santului Duchu sa fia cu voi cu toti.

Dupace din darulu atotpoternicului Domnedieu fui alesula
6 Martiu a. c. in Santitulu Sinodu metropolitanu, si de Maie-
statea Sea preainduratulu nostru Monarchu cu preainalt'a re-
solutiune din 6 Iuliu a. c. denumitu de Episcopu alu Eparchi-
ei ortodoxe romane a Caransebesiului; dupace in 15 Augustu
a. c. priimii chirotonirea darului celui preasantu archierescu
prin Escellentia Sea Inaltu preasantitulu nostru Archiepiscopu
si Metropolitu ANDREIU si prin preasanti'a Sea Parintele
Episcopu alu dreptredinciosei Eparchii a Aradului, P r o c o p i u;
dupace in urma prin diplom'a imperatesca si gramat'a
metropolitana mi s'a predatu iurisdicțiunea bisericesca si sco-
lara in susatins'a Eparchia a Caransebesiului, ceea ce se vede
din aci sub /. alaturatulu cerculariu metropolitau, me grabescu
a Ve dá in cunoscintia, ca Eu amu sositu in mijloculu DVostre
in loculu resiedintiei mele Caransebesiu, amu inceputu a
functiuná si a lucrá la implinirea chiemarei mele archieresci si
ca amu de scopu, pentru afacerile bisericesci si scolare a con-
stitui deocamdata unu consistoriu diecesanu provisoriu catu
mai curendu, amesuratu praxei nostre bisericesci si in intie-
lesulu normativelor mai inalte.

Epistol'a pastoralá, ce amu sa Vi o tramitu dupa instala-
rea mea, carea Vi se va aduce la cunoscintia prin unu cer-
culariu anumitu, acésta epistola va vorbi mai apriatu atátu des-
pre datoriele mele si ale DVostre, catu si despre duchulu cu
care suntu ele a se implini. — Cu tóte acestea nu lip-
sescu, a Ve descoperi si cu acésta ocaziune, ca Eu n'amu ve-
nitu in mijloculu DVostre, ca sa cautu avere, onóre, marire si
alte asemenea bunatáti trecatóre, ci ca sa cautu de mantui-
rea sufletelor DVostre, de fericirea DVostre cea pamantesca si
cerésca. Asiá dara Eu voiu padi mai nainte de tóte si voiu
pastrá neatinsa si nevatemata legea dreptu marturisitoare a
parintiloru, mosiloru si stramosiloru nostri; voiu propovedui
cuventulu Evangheliei intru tóta curatieni'a, nu cá cuventu o-
menescu, ci cá cuventulu lui Domnedieu; voiu invetiá cu dom-
nedieesculu Apostolu Pavelu, ca credinti'a fára fapte este
mórta, ca credinti'a mórta sémena cu grauntiele de semintiá,
care se arunca in pamentu si nu resare; ca crestinu adev-
ratu este acel'a, care cunósee si face, ce i place lui Domne-
dieu; voiu ingrijii prin urmare, cá clerulu mie subordinatu sa
invetie pe poporu cu cuventulu si cu pild'a, avendu porurea
inaintea ochiloru icon'a, ce ni o desfasiura Apostolulu Pavelu
prin cuvintele: „Fiti pilda crestiniloru, in cuventu, in porta-
re, in dragoste in duchu, in credintiá, in sciintiá, in delunga
rebdare“, — si aducendu-si aminte de dísele santului Apostolu
Petru: „Pasceti turm'a lui Domnedieu cea dintre voi, cer-
cetandu-o nu cu sila, ci dupa voia si dupa Domnedieu, nici cu
agonisele nedrepte, ci cu bunavointia, nici cá cum ati domni
preste poporu, ci pilda facendu-ve turmei“. Voiu conlucrá
cu ori ce jertfa, cá scólele in Eparchia, mie de Domnedieu
incredintiata, sa se immultiésca, sa crésca si sa inflorésca,
sciindu, ca intunereculu nu póte cuprinde lumin'a adeveralui
preasantei nostre religiuni, fiindu mai departe deplinu incre-
dintiati, ea natiunea nostra romána fára scóla n'are venitoriu,

ca fára scóla nu e mantuire, nu e fericire. Voiu priveghtiá cu
neadormire, cá între poporeni mei sa domnésca pacea, dragos-
tea si increderea, sciindu din esperiintiá, ca unde e cértá, in-
triga, desbinare si neintielegere nu potemu face nici unu pasiu
inainte, ci devenim de risulu si prad'a altor'a; in urma voiu
starui din tóte poterile, cá scumpii mei eparchioti sa fia,
precum pána aci, asiá si de aci incolo cu credintiá
neclatita cátra Maiesstatea Sea, preinduratulu nostru imperatu
si rege apostolicu Franciscu Iosifu I, sub alu cáru
preainaltu scutu sporescu si inflorescu bunurile nu numai cele
trupesci, ci si cele sufletesci, cáru'a mai alesu noi Románi
avemu de a multami propasirea si bunastarea nostra, si a cá-
rui'a nemarginita gratia ne-a restituitu nóua Romániloru gre-
co-orientali Metropoli'a nostra natiunala de vécuri dorita; voiu
starui, dicu, cá toti crestinii din Eparchia mea sa fia cu neclat-
ita omagiála credintiá cátra acestu Unsu alu Domnului, cátra
preastralucit'a casa domnitóre habsburgico-lotaringica si cátra
gloriosulu imperiu austriacu in tóta intregitatea lui. A-
semenea voiu conlucrá ne'ncetatu, cá eparchioti mei se im-
bratiosiedie si pe viitoriu dulcea nostra patria, Ungaria, cu
dragoste si alipire nestramutata.

Dar cá nizuintiele si otaririle mele se ajunga la doritulu
sferistu, acceptu dela DVóstra, cá sa me imbratiosiasi cu bu-
navointia, dragoste si incredere; cá sa priimti in inimele D.
Vóstre cá intr'unu pamentu roditoriu invetiaturile, sfaturile, si
indemnările mele archieresci, cá sa me ajutati si sprijiniti cu
cuventulu si cu fapt'a intru radicarea si intemeierea asedia-
mintelor de crescere, invetiatura si cultura, cu unu cuventu,
cá sa impliniti fia-care in sfera s'a datoriele cu tóta scumpe-
tate; si déca ne vomu cautá si aflá unii pre altii astfelu, a-
tunci imperati'a lui Domnedieu va veni din ce in ce totu mai
tare in mijloculu nostru si voi'a lui se va implini prin noi aici
pre pamentu, cum se implinescu in ceriuri prin santiu sei
angeri.

Pe lângá care impartasindu-ve binecuentarea archierésca
suntu

Alu DVostre tuturoru

Caransebesiu 26 Augustu 1865.

de totu binele voitoriu

(L. S.)

Ioann Popasu m. p.
Episcopu.

Adunarea generala a Asociatiunei.

Abrudu in 17 Augustu 1865.

(Continuare si Capetu din nr. Premergatoriu)

Ajungendu la ordinea dílei comisiunea alésa pentru pre-
liminarea bugetului pe anulu 1865, pasiescu pe tribun'a D.
Professore Moldovanu cá referintele comisiunei si referéza
mai intáiu rezultatulu in care acestu comitetu s'au unitu in pri-
vinti'a speselor ce aru avé de a se preliminaru pe anulu ve-
nitoriu de 2100 fl. v. a. —, totu acésta comisiune fiindu in-
sercinata cu revederea hártieloru asupr'a legatului Telechianu din
Abrudu, aduce la cunoscinti'a Adunarei generale, ca plenipotentele
Asociatiunei D. Mateiu Nicol'a fiscalu in Abrudu, vedendu
starea ruinata a casei testate si avendu in vedere interesulu
Asociatiunei o an vendutu. —

Adunarea generale mai nainte de a purcede la pertrac-
tarea bugetulu in specialu, la propunerea referintelui comisiunei
bugetare incuviintiaza vinderea casei, facuta de D. fiscalu
Mateiu Nicol'a plenipotentiatulu Asociatiunei, si pentru ostenele
puse in interessulu si folcsulu Asociatiunei, ise aduce mul-
tiamita publica din partea Adunarei generale.

Urmandu la desbaterea detaiata bugetulu Asociatiunei
pe an. 1865, preliminaru de cátra comisiune in sum'a totala
de 2100 fl. v. a. si anume: 1-ju ca remunecatiune pentru Se-
cret. II-lea 200 fl. v. a. 2-a spesele canoelariei si a sierbi-

torului 150 fl. v. a., 3-a ajutoriu pentru unu juristu aplecatu la cancelari'a Asociatiunei ca scriitoriu stabilu 100, fl. 4-a pentru inavutirea museului din Blasiu preliminati in anii trecuti in sa ne scosi 60 fl., 5-a psntu infiintia comisiune ortografica 400 fl., 6-a unu stipendiu pentru unu auditoriu de filosofia s'au pentru unu technicu 300 fl., 7-a pentru 5 juristi stipendia a 100 fl., 500 fl., 8-a pentru 6 gimnasisti stipendia a 50 fl. 300 fl., 9-a spezele estraordinari ale comitetului 90 fl. summa 2100 fl. v. pentru spezele cancelariei Secr. II-lea Rusu e de parere ca 150 f., suntu prea putini si propune sa se marésca cu 10 fl., dupa o desbatere incinsa asup'a acestei propuneri de adosu la care au luat parte DD. Papiu, Mezei, Axente, si canoniculu Negrutiu, propunerea comisiunei priimindu-se de câtra Adunarea generalea cea 150 fl., pentru spezele cancelariei se incuviintiaza. D. Secretariu II-lea Rusu postesce cá sa se iee in protocolu ca deca summa preliminata pentru cancelari'a de 150 fl., nu s'aru ajunge sa nu fia respundiatoriu, acésta dechiaratiune a D. Secr. de câtra Adunare se ia spre sciintia; summa de 100 fl., propuse de câtra comisiune pentru unu juristu la cancelari'a Asociatiunei ca scrietoriu stabile se incuviintiaza; summa de 60 fl., pentru inavutirea museului din Blasiu se incuviintiaza; summa de 300 fl. v. a., preliminata alternativmente pentru unu auditoriu de filosofia ori pentru unu technicu Adunarea generalea o incuviintiaza menindu-o pentru unu technicu. Venindu sub discussiune suma de 400 fl., preliminata pentru comisiunea ortografica, acést'a positiune remâne deo camdata in suspensu relegandu-se pâna la ocaziunea ce se ascépta a fi data din partea Comitului Asociatiunei cu motiunea pentru unificarea ortografiei. — Ajungandu sub desbatere propunerea comisiunei in privinti'a preliminarilor 5 stipendii de câte 100 fl., pentru auditori de drep-turi si aloru 6 gimnasisti câte 50 fl., s'au ivitu mai multe p-rieri exprimate de Domnii Dr. Bobu, Axente Negrutiu, Baritiu si Macelariu care tóte in principu se nvoiau intru aceea, ca contragandu-se din stipendiele preliminata pentru juristi si gimnasisti sa se faca stipendii pentru doritorii de a frecuentá scó-la reala. — Diversitatea opiniunilor se arata numai in summa stipendiilor si in loculu unde aru fi de a se frecuentá, adeca: in patria ori afara din patria. Adunarea generale decidendu presidiulu enuntia de conclusu, contragerea stipendiilor preliminata pentru juristi si gimnasisti in favórea unui stipendiu pentru scóla reala se priimesce si suma de 500 fl. v. a. menita pentru stipendii sa se intrebuintieze cum se va vedé de a fi mai bine si corespundiatoriu impregiurárilor. De spese extra-ordinari a comitetului fiindu preliminarate de comisiune 90 f. v. a. propune referintele comissionale inmultirea acéstei summe cu 10 f. v. a., care propunere priimindu-se de câtra Adunarea generala summa intréga de 100 f. v. a. se incuviintieza. Astfelu fiindu statoritu bugetulu pe 186⁵/₆ de câtra Adunarea generala inainte de a se purcede mai nainte cerendu-si D. professoru Moldovanu cuventu face urmatórea propunere. Considerandu incurcatur'a ce ni s'au casionatu chiaru in Adunarea generala presenta din cauza ca: in bugetulu statoritu la Hatiegu unele spese, care neincunginratu aveau a se face, nu s'au prevediutu séu celu putfnu nu s'au determinatu limpede; considerandu ca tóta cas'a si societatea bineordinata are sa aiba inainte de tóte unu bugetu bineregulatu, Adunarea generala sa decida, cá comitetulu la fia-care Adunare generala se puna pe més'a Adunárei generali unu proiectu de bugetu pentru anulu mai deaprópe venitoriu. Acésta motiune punandu-se de câtra presidiu la ordinea dílei Adunárei generali in intregulu ei cuprinsu, o priimesce si radica la valóre de conclusu. Comisiunea bugetara la 5 suplici incurse la comitetulu Asociatiunei si anume dela Georgie Muresianu gimnasistu in Blasiu si Ioann Prodanu clericu in Sabiiu ca concurenti pentru premiulu stenograficu preliminaru in Adunárea generale dela Hatiegu; Sim. Moldovanu si Andreiu Morariu cu Cosm'a Anca Invetiatori normali in Naseudu, cari ceru remuneratiune pentru cultivarea pomiloru, si Ioann Cristea maestru lagatoriu de cárti din Sabiiu, care cere ajutoriu pentru a se provedea cu unelte necesari, — propune a lise dá astadata negative fiindu bugetulu in estu anu fórte tiermuriu. — Eara suplic'a gimnasistului Filimonu Iliá pentru asemnarea unui stipendiu o recomanda Comitului. Propunerea comisiunei in privinti'a a tóte suplicile in curse se priimesce. Dlu vice comite alu Zarandului Amos Francu intr'o cuventare mai lunga demonstrandu lips'a ce domnesce pela scólele populare, ne avendu Abcdariu cu litere strabune (?) aru fi de parere, ca pentru unulu care s'aru adoperá de a compune unu ABCdariu cu litere sa i se aplacideze un'a remuneratiune de 50 fl. v. a. Acésta propunere de-si Adunarea o au priimitu cu via placere, totusi ne fiindu la tempu o reléga pâna la alta ocaziune. — Dandu-se ordini de reportare comisiunei a III-a care s'au insarcinata cu conscrierea membriloru noi: R. D. canonicu Mihali cá referinte alu co-

missiunei citește numele membriloru inscriși. Acést'a se ia spre sciintia. —

D. Secr. Rusu cerandu-si cuventu face propunere cá propunerea Asociatiunei literaria aradane sa se priimesca si comisiunea pentru unificarea ortografiei sa se aléga. Pentru propunerea acést'a vorbesce D. Canonicu Negrutiu si e de parere ca deca Adunarea generala propunerea facuta o aru reduce la valóre de conclusu, loculu conferintieloru comisiunei sa fia Blasiulu. —

D. Protopopu Antonelli este in contr'a propunerei facute, din cauza ca dela conferinti'a unei comisiuni ca ceea adusa in propunere de D. Secretariu Rusu, nu speréza acelu resultat care s'aru acceptá. D. Sea propune infiintia unei foi filologice, cárei'a sa i se asemneze cá subventiune cele 400 f. v. a. preliminarate de comisiune, si crede, ca astmodu pregatindu-se materialulu recerutu la unificarea ortografiei pe calea concurentiei libere mai curendu ne-amu apropiá de scopulu doritu. Pentru propunerea D. Secretariu Rusu mai vorbesce D. Popfiu, iara in contr'a acelei' si in favórea propunerei D. Protopopu Antonelli mai vorbesce Dr. Bobu. — D. Axente propune cá Adunarea generala sa se dechiaré ca priimesce in principiu propunerea Asociatiunei literaria aradane, iara punerea ei in lucrare sa remana pâna ce s'aru declará si Asociatiunea literaria din Bucovin'a. — D. Dr. Brendusianu este cu totul pentru de a se lassá câmpu desvoltárei libere in acésta materia de atât'a ponderositate pentru limb'a nationala, ce stá in legatura intima cu insasi existinti'a nóstra. — D. prof. Moldovanu sprijinesce pre D. Secretaru Rusu. — D. Alesandru Romanu nu vede mare divergentia in ortografi'a transilvaniloru si a ungureniloru, este incontr'a propunerei D. Secr. Rusu, si nici propunerea D. Prot. Antonelli nu o póte spriginí, — propunerea Asociatiunei aradane aru fi de a se priimi in principiu, dar deocamdata sa se mai lase tempu de unu anu de pregatire prin jurnalele ce le avem, oferindu insusi fói'a ce o are sub directiunea D. sea. In acestu intielesu cugeta de a se insclintia si Asociatiunea din Aradu. — Dupa inchiárea desbaterei din trei propuneri ce s'au facutu, punendu presidiulu propunerea D. Alessandru Romanu la votare se acépe si conclusulu Adunárei generali este: sa se respunda Asociatiunei literarie aradane, cumca propunerea facuta din partea acelei'a in principiu se priimesce, dar punerea ei in lucrare se amána pe unu anu, in care obiectulu divergentiei ortografice sa se ventileze prin foile publice, rugandu pre respectivii DD. Redactóri pentru publicarea articuliloru ce se voru scrie in estu obiectu spre ajungerea scopului doritu. —

D. Secretaru Rusu face cunoscutu Adunárei generale cumca la provocarea comitetului Asociatiunei nóstre pentru compunerea unui dictionariu etimologicu si altulu in cele trei limbi ale patriei, au respunsu D. Simeonu Mangiuc'a Jude de cercu din comitatulu Carasiu, apoi D. Sav'a Popoviciu Barcianu si Visarionu Romanu, cesti din urma tramitendu si cate-va cóle din dictionarele ce se afla sub tipariu. — Se citeșcu adresele respectiviloru. — R. D. Canonicu Negrutiu face propunerea, ca unui dictionariu etimologicu si altui dictionariu in limbile patriei sa se desemneze unu premiu de câte o 100 # Densiusianu, Axente, Moldovanu suntu incontr'a propunerei. D. Baritiu se simte indatoratu a vorbi in numele Brasioveniloru, cáror'a nu le-a trecutu nici prin minte ca se cugete la tiparirea unui dictionariu din fondulu Asociatiunei, — s'aru bucurá in sa deca aflandu-se unu asemenea opu gat'a, Asociatiunea romána transilvana aru luá a supra-si ingrijirea tiparirii, si fiindu gat'a, pentru a i se dá unu felu de autoritate l'aru revedé si premiá. — D. Alessandru Romanu este incontr'a premierei. — Presidiulu resuma propunerile facute din partea D. Secretaru Rusu, Negrutiu si Baritiu, si la intrebarea: deca Adunarea generala voiesce a se ocupá cu edarea unui dictionariu? Adunarea decide ca voiesce. — Acum venindu la votare propunerea D. Canonicu Negrutiu nu se priimesce. In fine propunerea D. Baritiu cá sa se premieze unu dictionariu aflatu de corespundiatoriu, si a cáru editiune o va ingrigi Asociatiunea romána — se priimesce. — D. Secretariu Rusu face propunere ca pe venitoriu sa se tiparésca in fia-care anu toti membrii Asociatiunei, acést'a se priimesce. Asemenea D. Adm. prot. Ioann Gallu aduce la cunoscenti'a ven. adunárei ca cei mai multi Abrudeni din caus'a ca nu si-au veditu numele lor in actele Asociatiunei n'au voitu a mai responde taxele anuale, deci cere cá pe venitoriu sa se tiparésca in unu suplementu si numele membriloru Abrudeni din anii 1862 si 1863. Venindu la ordinea dílei propunerea de membrii onorari la propunerea D. Baritiu ca pentru acést'a aru fi trebuitu a se alege o comisiune, carea numele aceloru Domni ce s'aru fi propusu adunárei de membrii onorari se-ifa datu mai nainte, si fiindu cá acést'a nu s'au intemplat, propune ca astadata sa remana propunerea

sî denumirea de membri onorari; propunerea se priimesce.

Presidiulu punendu la ordine alegerea locului sî a tempului Adunării generale venitóre, la propunerea D. Axente Severu, care in numele Belgradeniloru invita Adunarea se alege de locu alu Adunării Alb'a-Iuli'a, eara tempulu se prefige pe 15/27 Augustu 1866. — Pentru verificarea protocolului, se alege o comisiune in persónele D. D. Constantinu Cumanu, Basiliu Harsianu, Dionisiu Adamoviciu, Basiliu Duc'a, Ioann Gallu sî Dionisiu Tobiasiu.

Astfelu ajungendu Adunarea generala la finea lucráriloru sele, presidiulu incheia Adunarea cu o cuventare fórtecomodáta solemni átii, — prin care multiamesce mai antáiu provedintiei pentru ajutoriulu priimitu, — multiamesce membriloru Adunării, cu sperantia de a se mai intalni la Adunarea generala venitóre, in sfirsitu multiemesce in numele Adunării braviloru Románi din Abrudu pentru rar'a ospitalitate, cu care au priimitu pre óspetii, — la care D. Protopopu Antonelli respunpiendu multiamesce Rev. Domnu Vice-presiedinte pentru pacientia sî intielépt'a conducere, i postesce cá Atotupoterniculu Domnedieu sa-i pastreze sanatatea la multi ani, cá sa-si póta terminá opulu celu de mare pretiu pentru natíone; — dupa care au urmatu intre,tu: Sa traiesca! —

Acést'a este cursulu desbateriloru Adunării generale din Abrudu. —

Onoratulu publicu cetitoriu va cugetá, ca cu acést'a s'au finitu scrierea celoru intemplate intre muntii apuseni cu oca-siunea Adunării generale tinute in Abrudu: nici decumu, mai este ceva interesantu sî cu deosebire pentru dómnele nostre cetitóre, sî adeca: in 17/29 marti sér'a dupa finirea siedintieloru s'au datu unu „balu stralucitu in localulu „Bereriei din Abrudu“ in onórea on. óspeti, la care au luat parte tóte notabilitátile; — acésta petrecania au duratu pâna la 4 óre dimineti'a. —

Pela 8 óre dim. cea mai mare parte din onoratii óspeti se grabeau a merge cátra Buciumani, spre a vedé admirabil'a stánca „Detunat'a“ —, cáci intru adeveru cine vine la Abrudu sî sa nu vada acésta productie a Naturei?! Acolo-i ascépta o multime mare de poporu de ambe sexele imbraeatu in costumulu loru celu frumosu. — La sosirea on. óspeti cu Rev. D. Vicepresied. Timoteiu Cipariu sî sî D. Georgie Baritiu in frunte, — intempinati de cátra poporu cu banda musicala — Dlu Baritiu indata au radicatu unu toastu, prin care multiamesce braviloru munteni pentru acésta cordiale priimire. — Dupa acést'a au datu prandiulu orangiatu de cátra bravii Buciamani in onórea onoratiloru óspeti, la care s'au radicatu mai multe toaste. Dupa prándiu s'au jucatu mai multe jocuri nationale, atatu din partea Romaneloru nóste Buciumane, cátu sî a Dómneloru, care neau inotitu la acésta petrecania. — Bucuria au fostu de totu mare, asiá incátu toti cei de fátia au trebuitu sa jóce. Intru adeveru ca admirabil'a stanca „Detunat'a“ au fostu martora unei festivitáti sî petrecanii fórt rare, cárei asemenea voru trece ani sî nu va mai fi. Nu petu sa nu amintescu sî sa nu-mi esprimu bucuria; pentríca bravii Buciumani inca n'au remasu inderep ulu. Abrudeniloru fatia cu priimirea on. óspeti; — ei au fostu fórt ospitali sî s'au portatu cátu se póte solidu, — semnu ca poporulu acést'a bravu inca inaintéza cu tempulu, sî pricepe missiunea sea, sî scie ca elu are sa representeze pre p porulu celu mai bravu din lume. Fia dísu in interessulu adeverului, ca acésta purtare a braviloru Buciumani se póte adscrie mai multu on. D. Parochu din Buciumsiasa Iosifu Tiur'a sî D. Notariu localu Alessandru Danciu! D. A.

Din calatori'a P. S. S. Episcopului Aradului cátra Sabiu.

Din cerculu Muresiului 10/8 1865.

(Continuare sî capetu din nr. 66 sî 67.)

Máne dí in 6/8 la 9 óre dimineti'a aduseramu pre bunulu sî V. Archipastoriu in S. biseric'a Totu-Varadiei, unde inbracandu-se in tóte vestmintele archierescei, incepú priimirea unui clericu la treptele preotiei, cu care oca-siune bine voi I. S. sî pre 4 prunci scolari purtatori de lumini, ai maintá la prim'a trépta a preotiei, chirotonindu-i de ceteti sî purtatori de lumini ai bisericcei, sub oca-siunea cárei solenitate cantandu la lacrimelile parintiloru, ce priviau capetele prunciloru in póla Il. Sele, sub omoforu archipastorescu, sterni in inimile nóstre cu multa placere cuvintele cele domnedieesci „Lasati pruncii sa vina la mine sî nu-i opriti pre ei, ca unor'a cá acestor'a este imperati'a ceriurilor.“

Mai departe, incependu-se S, Liturgia, cu impreuna asistarea a 3 Protopopi, 1 Protosingelu, 3 Preoti, 1 Protodiaconu sî 1 Diaconu; se urmá sfinírea Diaconului intre Preotu sî acelu alesu intru Diaconu, sî asiá se fini o solenitate nemai vediuta in pártile acestea nici odata.

Nu vomu trece cu vederea, ca fiindu díu'a nascerei

M. S. C. R. Imperatu sî Rege alu nostru Franciscu Iosifu I. ce pretutindenea se serbéza de poporulu románu cu o distincta pietate, acea ceremonia o celebrá insusi Il. Sea, sî cu punerea ingenunchi, inaltia rogaciune ferbinti cátra parintele curescu, pentru parintele totororu popóreloru austriace, dupa care Il. Sea, suindu-se pre amvonu, cu o rara in feljulu seu elo-cuintia rosti inaintea poporului, tóte bine facerile, sî tóte bunatátile, ce ne curgu ne incetatu, dela isvorulu celu nesecatu, sî parintescu a S. M. S. Imperatului sî Regelui nostru, la care corulu intona: La multi ani! sî pâna I. Sea impartí anafor'a, se cantá Imnulu poporului; sî asiá petrecuramu pre Il. Sea, la cortelulu seu.

La prándiu, Il. Sea, radicandu-se in picióre, radicá primululu toastu, pentru M. S. sî apoi comitatu de óspeti, singuru cantá: La multi ani; asemenea alu doilea toastu pentru Escelenti'a Sea D. Archiepiscopu sî Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, pentru carele numai singuru cantá: La multi ani.

Asiediandu-se Il. pre scaunu, D. P. Totu-Varadiei, cá proprietariulu casei radica alu 3 toastu pentru Ilustr. Sea D. Episcopu; dupa care Il. Sea continuá mai departe pentru toti cei de fatia.

Mai pre urma V. D. P. alu Lipovei, radica toastulu seu, multiemindu Il. Sele, pentru aretat'a amore parintésca, sî in-nalt'a gratia, ce au bine voitu cu acésta osasiune a manifestá toturor'a.

Dupa amédi, Preotii sî Invetiatorii merseramu in corpore, spre a luá binecuventarea de despartire sî remasu bunu. Dupace Il. Sea aretá Invetiatoriloru indestularea sea cu conducerea corului in S. biseric'a sî portarea loru, de nou aducendu-le aminte sî indemnandu-i spre plinirea oficiului loru, conducatoriulu preotu luá cuventulu de remasu bunu: Acum au sositu tempulu, cá sa ne despartimu, Il. Domnule! cu umilintia ne rogámu, demite-ne pre noi stapáne prin archipastoresc'a benedictiune, sî noi din inima ferbinte dorimu: Cá Domnedieulu poteriloru sa Te tina, sa Te intarésca, cá calatorindu in pace, sa Te vedemu re'ntorsu intru deplina sanetate; Domnulu nostru Iisusu Christosu, carele au caletoritu cu Luc'a sî cu Cleop'a in Emausu, sa caletorésca dimpreuna cu Il. Ta, sîsa dea Domnedieulu poteriloru, cu aceeasi inima plina de bucuria sa vini inapoi, cu care s'au re'ntorsu Luc'a sî Cleop'a in Ierusalimu, dicendu celoralalti invetiacei . . . „Amu vediutu pre Domnulu, amu vediutu pre Domnulu.“

Mai multi Preoti.

Revist'a diuaristica.

„Debatte“ din 2 Septembre ne asigura ca publicarea decisiuniloru p. n. in privinti'a Transsilvaniei trebuie sa urmeze in septemán'a acést'a. Cátu despre programulu de actiune alu regimului díce „Debatte“ ca dupacum aude, acél'a va fi asiá precum au opinatu dens'a mainainte sî adeca: ca diet'a Transsilvaniei va aveá sa decida despre uniune sî asiá va fi numai ad hoc. Mai incolo spune, ca o comisiune regnicola s'aru insarciná a statori cum sa fia acésta uniune in privinti'a legislatiunei sî cari sa fia marginele autonomiei pretinse de Transsilvani'a, in ceea ce privesce administratiunea sî legislatiunea. Respingendu guvernulu ori ce mijlóce maiestrite se va tiné strinsu de terenulu legalu. In intielessulu acést'a bas'a dreptului o forméza legile dela 1791, diplom'a Leopoldina sî sanctiunea pragmatica, lánge care adaugendu-se sî indreptátirea egala a natiunalitátiloru tóte la olalta vora formá basele dietei. Censulu va fi celu de 8 f. afara de darea capului sî alte crescári. Loculu dietei va fi Clusiuulu.

Cam acestea aru fi dara cele ce le dícea „Debatte“ despre actiunea guvernului in Transsilvani'a.

„Debatte“ i pare bine ca actiunea acést'a pe carea o numesce sî compromissu au aflatu inaintea „Pressei nóue“ óresi care gratia. Mai incolo speréza, ca prelánge tóte sumutiá-rile centralistiloru Románii sî Sasii voru cunósce cátu e de parte compromissulu de a tradá interesele loru, séu dupa cum le place ómeniloru a díce ai predá gratiei séu disgratiei Magiariloru.

„Déca voru negá Románii poterea cea legatóre a dietei din 1848 atunci sa le fia iertatu sî natiuniloru magiare a negá poterea a d u n á r e i din Sabiu.

„Déca Románii nu se supunu dietei istorice legale, nu pótu pretinde, cá natiunile cele din vechime constitutionale sî indreptátite a Magiariloru sî Secuiloru sa se supuna legiloru care li le-au dictatu adunarea din Sabiu. Sa lasa Ungurii de pretensiunea, ca liter'a legei e obligatória, atunci Románii nu potu nici decum dechiará de santa sî neatingivera liter'a o c t r o i r e i. Dícu Románii cu dreptu, ca ei nu mai potu suferi o suprematia magiara, atunci abuna séma nu voru cere, ca Magiari sa-si plece cerbicea unui jugu romanescu.

Dupace insir'a apoi mai departe ca Sasi independenti de multu astépta sa scape din imbratiasirea cea inadusitoare a birocrației; ca Sasi sunt unu poporu constitutiunala vechiu, datu de a se miscá pe unu terenu tare si nedisputabilu — provóca pre ambe natiunile Románi si Sasi sa dea mân'a de impacare.

„Cert'a intre frati au duratu destulu. Tiér'a e in referintiele ei de dreptu struncinata, administratiunea ei bolesce de o mie de rele, seraci'a poporului si cu ea demoralisatiunea iá dimensiuni totu mai mari.

„Resboiulu intre frati — de oribila aducere aminte — au incetatu, dara patri'a sangeréza inca mereu din o mie de ranc. Nice un'a din aceste nu se potú inchide, pentrucu nu se inchidu mormintele in memoriile ómeniloru, pe cátu tempu duréza cert'a. Nu e cu potintia cá sa nu fia vre-unu patriotu dincolo de Kiralyhágo, cáruia sa nu-i dica consciintia: Noi amu cercatu cu ura imprumutata si noi neamu ruinatu; sa cercamu acum odata cu incedere imprumutata.

Se bucura dupa aceea, vedindu ca astfelu de idei au inceputu a prinde radacina si intre Románi. Amintesce de „Gaz. Tr.“ carea s'au exprimat, ca spre scopulu unei intielegeri chiaru si despre uniune in o dieta legala, de ce sa nu participe si Románii? si apoi sa intórce cátra regimu punendu-i la inima sa grijésca, ca alegerile sa le intogmésca de asiá, incátu sa desvólte si intarésca dipusetiunea cea impacátore a Romániloru.

Dupa ce arata ca regimulu si pâna acum s'au purtatu cu Románii cu crutiare, lasendu-le notabilitátile in posturi si dupa ce crede ca censulu nu va fi objectu de scandela, pentrucu acés'a e hotáritu in legea dela 1848 si in fine dupa ce arata cátu este de greu de modifica o atare lege incheie: ca la urn'a alegeriloru voru lipsi unele din capetele ce se numera, dara nu din capetele care numera. Representantii romani nu voru perde nimicu din insemnatarea lor, ci voru castigá drepturile natiunei lor, avendu sanctiunea unei diete legitime.

„Patriotii Románi voru sci de siguru pretiui castigulu acest'a. Pentrucu asiá e de bine, de tare, de siguru omulu pe terenu legitimu! Si de aceea pelंगा tóte geruirile centralistiloru, incredintiandu-ne in geniulu celu bunu alu poporului sperámu, ca acusi va veni diu'a cea binecuventata, in carea fiii Tradssilvaniei voru serbá serbatórea cea frumósa a impacárei“.

Sabiiu 26 Augustu, Astadi au parasitu si Presidiulu in. reg. Guvernu Sabiiulu; pe 15 Sept. st. n. va parasí cetatea nóstra si sectiunea prntu desdaunarea pamentului. —

Satulungu 8 Augustu (Intárdiata din lips'a spatiului.) Astadi fura comunele nóstré Sacele norocite a mai priimi inca odata in mijloculu lor pe fostulu Protopopu Ioann Popasu, acum in demnitate de Episcopu. Faim'a despre venirea acestui barbatu stralucitu, cu care au petrecutu locuitorii acestoru comune mai 27 ani, umplú de bucuria inimile toturor'a, ceea ce s'a doveditu prin primirea ce iau facutu esindu-i mai multi caláreti si trasuri pâna la marginea otarului spre intimpinare. Aci Prea sant'a Sea vedindu-se póte pentru cea mai din urma óra intre fostii sei fii sufletesci, — de-si unii dintre acesti'a voiau a-lu intemina cu vreo câte-va cuvinte de buna-venire, — i preveni cu indatinata-i amore parintésca luandu singuru cuventulu. In fine pornira cu totii si venira in ordine buna pâna la biseric'a vechia din Satulungu, unde Prea sfin-t'a Sea dupa sevarsirea servitiului Ddieescu de sér'a rosti unu cuventu patrundiatoru in care multiam atátu Preotiloru cátu si mireniloru pentru increderea ce-i aretara sub tempulu pastoriei sele; i rogá apoi cá totu cu acéstasi bunavointia se fia si cátra fiitorulu lor Protopopu si incheia cu unu intreitu „remaneti senatosi“ ceei'a ce stórse lacrimi din ochii toturoru auditoriloru. Nu atátu cuventulu acest'a fu caus'a carea ne facú si ne face sa varsámu lacrimi de intristare, ci mai multu dan'a cea mare, ce o simtímu pierdindu pre acestu barbatu meritatu, carele va remané ne stersu din inimile nóstre pentru totudeun'a. — Domnedieu sa-i lungésca viét'a si sa-lu duca in pacé si sanetosu la nóu'a Sea resiedintia! —

Varietáti si noutáti de di.

Prin unu emisu gubernialu din 27 Iuliu a. c. nr. 18,441 se face cunoscutu ca bancnotele in moneta conventiunala se voru mai schimbá la cassele c. r. numai pâna la 1 Ianuariu 1867, iara cele de 10 f. val. austr. rosii (form'a vechia) pâna la 1 Octobru 1871.

Pentru schimbarea celor de moneta conventiunala trebuie respectivii sa se adreseze in scrisu la Directiunea bancei; pentru cele de 10 f. v. a. form'a vechia se mailasa terminulu pâna la finea lui Septembrie 1865, cá sa se póta schimbá la tóte cassele; dela care terminu in sa, si pentru acestea doritorii de a le schimbá, voru trebui a se adressá in scrisu la Directiunea bancei in Vienn'a.

Publicarea

summeloru incurse la fondulu Assoc. transsilvane romána dela 8 Augustu c. n. a. c. pâna la 24 Augustu c. n. 1865.

(Continuare si capetu din nr. premergatoriu.)

Redactoru respundiatoriu Zacharia Boiu.

2) D. Juristu abs. Albertu Sierbanu a platitu tax'a de m. ord. anii 186³/₄ 186⁴/₅ in sum'a 10 fl. v. a.

3) prin D. V. Capitanu si Col. Assoc. Ioann Codru Dragusianu s'a tramesu la fondulu Assoc. cá taxe de m. ord. pe an. 186⁴/₅ dela 6 D. D. membrii 30 fl. v. a. si anume:

a) dela D. Notariu primariu Danielu de Gremoiu 5 fl., b) Asessoru Maieru 5 fl., c) Jude tractualu Samuilu Paserariu se alfa in rest. pe an. 186³/₄ 5 fl., d) Capitanu c. r. in pensiune Basiliu Siandoru Stanciu 5 fl., e) Protopopu Petru Popescu 5 fl., f) Asessoru mercantile Georgie Eiseru 5 fl., — Sum'a 30 fl.

4) D. Jude procesuale in Uniadur'a Georgie Nandr'a trame tax'a pe an. 186⁴/₅ in suma 5 fl. v. a.

5) prin D. Protop. si Col. alu Assoc. Vasilie Rosiescu s'a tramesu la cass'a Assoc. 10 fl. v. a. si anume:

a) dela D. Protop. Ioane Pamfilie tax'a pe an 186⁴/₅ 5 fl., b) D. Oficialu la comisiunea de desdaunare in Clusiu Georgie Selinc'a (Szeling) tax'a pe an. 186⁴/₅ 5 fl.,

6) D. adm. Protop. in Ofenbai'a Nicolae Fodoreanu trame tax'a de m. ord. pe anulu curente 186⁴/₅ 5 fl.,

7) prin D. Col. alu Assoc. Iosefu Filipu negotiatoriu in Muresiu Osiorheiu s'a tramiu la fondulu Assoc. cá taxe de m. ord. pe anulu 186⁴/₅ 45 fl., v. a. si pentru actele Assoc. 5 esempl. 6 fl. 50 xr. cu totulu 51 fl. 50 xr. si anume: taxe m. ord. dela urmatorii P. T. Domni:

a) dela D. Asessoru la Tabl'a reg. Georgie Romanu 5 fl.,

b) D. Asessoru la Tabl'a reg. Nicolae Gaetanu 5 fl., c) D. Asessoru la Tabl'a reg. Antoniu Stoic'a 5 fl., d) D. Asessoru la Tabl'a reg. Mateiu Popu Grideanu 5 fl., e) D. negotiatoriu Radu Fogarasi 5 fl., f) D. negotiatoriu Iosefu Filipu 5 fl., g) D. negotiatoriu Georgie Moldovanu 5 fl., h) D. negotiatoriu Daniilu Moldovanu 5 fl., i) Biseric'a gr. cat. din Muresiu-Osiorheiu 5 fl., k) pentru 5 esempl. din actele ad. gen. Assoc. I-IV. 6 fl. 50 xr.

Sum'a totala 51 fl. 50 xr.

8) D. Parochu in Cricáu Petru Truti'a tax'a pe a. c. 5 fl.,

9) prin D. Colectoru in Blasiu Georgie Pop'a s'au tramisu la fondulu Assoc. 5 fl. v. a., cá taxa de m. ord. pe a. c. 186⁴/₅, pentru D. deragatoriu metrop. Alessandru Neagoi.

10) D. Archivariu alu Assoc. Visarionu Romanu a depusu la Secret. Assoc. tax'a m. ord. pe an. curinte 186⁴/₅ pentru DSea si pentru D. Dr Nicolae Stoi'a in suma de 10 fl.,

(s'au transpusu in aceeasi di la cass'a Assoc.)

11) La celi 30 fl. v. a. publicati in nr. 60 ai „Tel. Rom.“ pag. 239 p. 11 lit. h) dupa verificarea facuta din partea cassei pentru D. D. Nicolae Ganescu din Brasiovu, sa se mai adauge inca 5 fl. v. a.

Dela Secretariatulu Asociatiunei transsilvane romane.

Sabiiu in 24 Augustu 1865.

Nr. 32—2

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de Invetiatoriu din Comun'a M o h u , cu aceea este impreunatu unu salariu anuale de 110 f. v. a. din cass'a alodiala comunala, cuartiru naturale preveditu cu tinda, si o camara si cinci stangini de lemne de focu, pentru ocuparea acelei statiuni, se deschide prin acést'a Concursu, pâna la 1 Septembrie a. c.

Competitorii au a-si indreptá cererile cu mâna propria scrisa si dupa lege timbrate la subscrisulu, documentandu:

1. ca suntu de religi'a gr. res.
2. ca suntu Clerici, séu pedagogi absoluti;
3. ca suntu Cantareti bisericesci bine deprinsi;
4. ca suntu in privinti'a morala si politic'a nepatati si
5. ca, casatoriti fiindu, traiescu cu sotile lor, in frie'a lui Domnedieu.

Sabiiu 13 Augustu 1865.

Ioann Panovicu, Protopopu.
gr. res. alu tract. Sabiiulu II. si
Inspectoru Scol. district.

Nr. 34—1

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca gr. res. din opidulu Ili'a, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. cuartiru, si lemne de focu pentru ocuparea acelei se deschide prin acést'a Concursu pâna la 15 Septembrie a. c. c. n.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au de a-si asterne cererile sele prevedute cu domentele:

- 1) Ca suntu de religi'a gr. or.
- 2) ca au absolvatu gimnasiulu inferioru, s'au celu putinu 2. clase gimnasiale, si cursulu pedagogicu séu clericalu in institutulu Archidiecesanu,
- 3) Sa produca cunoscentia indestulatóre despre limbile patriei;
- 4) Sa produca testimoniu de moralitate buna, si caracteru nepetatu.

Cu aceste documente au de a se adressá la subscrisulu Inspectoratu districtualu pâna la terminulu mai susu prefriptu.

Ili'a 23 Augustu 1865.

Ioanne Orbonasiu, Prot. si Inspect. Distr.

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.